GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĖ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 222 — Vinerĭ, 9 (21) Octomvre. — 1887.

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Octomvre 1887 st. v., s'au începutŭ unŭ nou abonamentŭ pe trilunialŭ Octomvre, Novembre și Decemvre **la care învitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.**

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **3 fl.**	pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ 6 „	„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **12** „	„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Abonaților de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fășiei sub care au primitŭ ḑiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Brașovŭ, 8 Octomvre 1887.

Când datoria nóstră publicistică ne-a silitŭ sĕ ne ocupămŭ cu regretabila „afacere a scólei de fete din Sibiiu“ publicândŭ sub rubrica acésta părerile, esplicările și observările ce s'au datŭ și făcutŭ din o parte și din alta, am arătatŭ adênca nóstră mâhnire pentru conflictulŭ neașteptatŭ ivitŭ între personalulŭ didacticŭ și direcțiunca scólei de fete a Associațiunei și între comitetulŭ acestei Associațiunĭ. Totŭ odată însĕ amŭ accentuatŭ, că interesulŭ generalŭ românescŭ, care este legatŭ de desvoltarea acelei scóle, pretinde dela noi ca sĕ cercetămŭ în modŭ obiectivŭ și cu totulŭ imparțialŭ causele conflictului și astfelŭ sĕ putemŭ constata, unde este vina și ce trebue făcutŭ, ca neajunsurile de felulŭ acesta sĕ înceteze odată pentru totdéuna.

A voì sĕ întrămŭ în amĕruntele neînțelegerilorŭ ivite între persónele mai de aprópe interesate, ar însemna a ne depărta dela linia de purtare ce ne-amŭ tras'o dela începutŭ în acéstă afacere. Nu suntemŭ noi chemațĭ a resolva aceste amĕrunte. Ér încâtŭ în cele publicate până acum și mai alesŭ în corespondența ce ni s'a trimisŭ din Sibiiu suntŭ atinse și asemenĭ amĕrunte, o spunemŭ din capulŭ locului, că noi n'amŭ pututŭ și nu putemŭ lua rĕspunderea pentru esactitatea lorŭ. Ajunge decĭ décă, avêndŭ înaintea ochilorŭ totŭ ce s'a publicatŭ în acéstă neplăcută afacere, ne vomŭ da și noi la rêndulŭ nostru părerea obiectivă asupra celorŭ întêmplate.

Inainte de tóte trebue sĕ accentuămŭ, că neînțelegerile ivite cu privire la conducerea scólei din vorbă erau o cestiune interióră a acestei scolĭ, care s'ar fi putută aplana în tăcere, fără ca sĕ se mai facă din aceste neînțelegerĭ unŭ calŭ de bătaiă têrêndu-se în publicitate și punêndu-se astfelŭ în risicŭ chiar dela începutŭ renumele scólei.

Dér odată date publiictății lucrurile, nu puteamŭ sĕ ignorămŭ acéstă afacere și de aceea, ascultândŭ părerile unora și altora, amŭ trebuitŭ sĕ ne punemŭ întrebarea: cine pórtă vina, că scóla a fostŭ espusă unui neajunsŭ ca acela, de a fi deodată părăsită de personalulŭ ei didacticŭ și dirigentŭ?

La acésta vomŭ rĕspunde scurtŭ, după impresiunile ce le-amŭ primitŭ, că vina este mai întêiu neînțelegerea ce s'a manifestatŭ cu acéstă ocasiune între persónele, carĭ chemate erau, ca umĕrŭ la umĕrŭ sĕ conlucre în cea mai bună armonia pentru nobilulŭ scopŭ alŭ acestei scóle; alŭ doilea, neprevederea acelora, carĭ datorĭ erau sĕ asigure scóla pentru asemenĭ casurĭ neașteptate; în fine, amorulŭ propriu rĕu înțelesŭ și și mai rĕu aplicatŭ alŭ dirigențilorŭ scólei, carĭ tóte succesele frumóse, ce le-au dobênditŭ în anulŭ întêiu prin diligință și zelŭ neobositŭ, le au pusŭ în jocŭ pe o singură carte, demisionarea cu orĭ-ce prețŭ.

In ce au constatŭ neînțelegerile, nu voimŭ sĕ cercetămŭ, dér din punctŭ de vedere alŭ interesului generalŭ românescŭ, de a vedé progresândŭ școla înființată de Associațiune, trebue sĕ întrebămŭ: lucru cu cale și înțelepțescŭ a fostŭ, de a da conflictului o asemenea estindere, încâtŭ sĕ pótă strica chiar și școlei? Décă neînțelegerile ivite n'au pututŭ fi înlăturate din alte privințe, nu trebuiau óre sĕ amuțéscă ele, celŭ puținŭ pentru unŭ timpŭ óre-care, înaintea exigențelorŭ de apĕrare a intereselorŭ școlei?

Și ca sĕ trecemŭ acum la amorulŭ propriu alŭ persónelorŭ care, față cu meritele lorŭ din trecutŭ pentru scólă, s'au credutŭ nedreptățite, întrebămŭ: gânditu-s'au óre că prin satisfacerea imediată și necondiționată a amorului lorŭ propri, fiă acésta orĭ câtŭ de motivată, potŭ sĕ pericliteze nu numai fructele muncei lorŭ consciențióse de unŭ anŭ, ci și resultatele muncei de ḑecĭ de anĭ a unei reuniunĭ de cultură românescĭ, întrupată în instituțiunea scólei de fete?

Nu credemŭ că s'au gânditŭ la acésta, căcĭ décă se gândéu, căutau sĕ-șĭ satisfacă amorulŭ propriu așa, ca nicĭ câtușĭ de puținŭ sĕ se va teme interesele scólei.

In totŭ casulŭ, nu putemŭ nicĭdecum aproba demisiunea necondiționată din directoratulŭ școlei și părăsirea imediată a acestuia, tocmai la începutulŭ semestrului, adecă fără a fixa unŭ terminŭ óre-care, pentru ca comitetulŭ Associațiunei sĕ aibă timpŭ a se îngriji de înlocuirea nimerită și corĕspundĕtóre a celorŭ demisionațĭ.

De altă parte recunóscemŭ, că noi de aci, cu tóte informațiunile ce le avemŭ, nu putemŭ învinovăți nicĭ pe unii nicĭ pe alții, nu putemŭ sci, décă nu cumva și comitetulŭ totușĭ a cam forțatŭ lucrurile, judecândŭ după starea de lucrurĭ ce a aflat'o de bună unŭ anŭ de ḑile.

De greșélă însĕ, și încă mare, scimŭ bine că s'a făcutŭ vinovatŭ comitetulŭ, adecă că n'a avutŭ prevederea de a stipula în angajamentele încheiate cu persónele dirigente ale scólei, orĭ câtŭ de mare încredere au meritatŭ dênsele, condițiunea că dela eventuala demisionare și până la eventuala părăsire a postului orĭ funcțiunei sĕ trécă celŭ puținŭ unŭ semestru.

Spre a evita dér pentru viitorŭ asemenĭ dureróse neajunsurĭ și a le face imposibile, odată pentru totdéuna, e neapĕratŭ de lipsă, ca la încheiarea angajamentelorŭ la scóla de fete comitetulŭ Associațiunei sĕ prevadă, cum se face și la alte institute, casulŭ unei neașteptate retragerĭ.

In memoria lui Iacobŭ Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei« a mai primitŭ următórele telegrame și scrisorĭ de condolență:

Teuții de susŭ, 12 Octomvre st. n.

Vinŭ a-mĭ esprima și eu condolența pentru pierderea farului nostru, ce o jălimŭ în tóte unghiurile, unde mai rĕsună limba dulce și străbună. Dea Dumneḑeulŭ ginților ca sĕ puteți representa și D-vóstrĕ cu atâta demnitate și tăriă lupta pentru care v'ați angajatŭ, ca părintele vostru!

Ioanŭ Costinŭ,
preotŭ.

Bucurescĭ, 3 Octomvre v. 1887.

Stimabile Domnŭ!

Curierulŭ românescŭ în Muntenia, Albina românéscă în Moldova și Gazeta Transilvaniei în Ardealŭ au fostŭ cele trei focare menite sĕ încălḑéscă, sĕ deștepte și sĕ rădice poporulŭ românescŭ, precum confirmă datele de 29 Martie, 3 Maiu și 9 Iunie 1848.

Astăḑĭ și Iacobŭ Mureșianu, regretatulŭ vostru părinte, este în lumea nemuritorilorŭ, alăturea cu Iónŭ Heliade-Rădulescu, cu Asachi, cu toțĭ semenii lorŭ de inimă și de fapte.

Primițĭ dér, Vĕ rogŭ, espresiunea adêncei mele mâhnirĭ pentru perderea nereparabilă ce ați suferitŭ, și permitețĭ unui amicŭ alŭ valorosului Iacobŭ Mureșianu sĕ vĕ îndemne a păși cu încredere pe calea bătută de antecesorĭ; căcĭ întru acésta conaționalii nostri de peste Carpațĭ se potŭ sprijini pe totŭ ce e suflare românéscă în Daciele lui Traianŭ și Aurelianŭ.

Profitândŭ de ocasiune Vĕ rogŭ, onorabile Domnŭ, sĕ primițĭ espresiunea sêmțĕmintelorŭ mele de cea mai distinsă stimă, iubire și considerațiune.

I. M. Rîureanu

SCIRILE ḐILEI.

Precum e informată din Pesta „Polit Korr.«, bilanțulŭ *bugetului*, ce are de gândŭ sĕ-lŭ presinte în curênd dietei ministru-președinte ungurescŭ, se va înfățișa cu $3^1/_2$ milióne mai nefavorabilŭ, decum se prevĕḑuse. — Acelașĭ bocetŭ în fiă care anŭ; de altmintrelea nicĭ nu se aștepta nimenea la unŭ bugetŭ mai favorabilŭ ca altă dată, dér la mai rĕu, da. Destulŭ că se va spori darea de consumŭ pe vinŭ, pe bere și pe carne, se va modifica legea timbrelorŭ ca sĕ mai aducă ceva venitŭ ș. a. Ce »fericirĭ« ne așteptă!

—x—

Cu tótă subvențiunea de o jumătate de milionŭ dată din banii Nemaghiarilorŭ pentru susținerea *operei și teatrului* naționalŭ *ungurescŭ din Pesta, deficitulŭ* va fi la finele acestui anŭ de vr'o 50,000 fl. Și cum sĕ nu fiă deficitŭ, că Pesta nu e unguréscă?

—x—

In adunarea ordinară a comitetului administrativă alŭ comit. *Albei de josŭ* de pe luna lui Octomvre, s'a constatatŭ că *dările s'au incassatŭ* în acéstă lună multŭ mai *slabŭ* ca altă-dată, din causa recóltei slabe și a lipsei de afacerĭ. Rugarea adresată ministrului de comunicațiune, ca sĕ le facŭ unele drumurĭ pe spesele statului, s'a respinsŭ, sub cuvênt că vré sĕ facă economiă. — Dĕr bine, dările, pentru ce li s'au luatŭ și vitele de ce li s'au vêndutŭ bentru ca sĕrmanii ómenĭ nicĭ drumurĭ sĕ n'aibă? Ce miseriă!

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicațiune a decisŭ sĕ *desființeze peste o sută oficii postale,* care nu'șĭ potŭ acoperi cheltuelile de espedițiune și transportŭ. Cu alte cuvinte, unŭ sporŭ de câteva sute de proletarĭ.

—x—

Inspectorulŭ de dare alŭ comitatului *Huniădóra* a raportatŭ, că în Septemvrie s'au încassatŭ dărĭ cu 31,412 fl. 70 cr. mai puținŭ ca în anulŭ trecutŭ. Propune sĕ se ștérgă 10,000 fl., care nu se mai potŭ încassa, căcĭ nu mai au ce sĕ ia esecutorii. In acelașĭ timpŭ însĕ arată, că deja a *trimisŭ în provinciă 4 esecutorĭ de dare și unŭ adjunctŭ esecutorŭ* ca sĕ esecute pe contribuabilĭ. — In ce „fericire“ ne-a înglodatŭ stăpânirea unguréscă!

—x—

Ținutulŭ *Reșiței* din Carașŭ-Severinŭ e bântuitŭ de *lupĭ.* Vitele bieților ómenĭ disparŭ de credĭ că le svêntă esecutorii de dare.

—x—

Oștirea permanentă, milițiele și reserviștii chemațĭ la esercițiĭ rĕmânŭ și pe anulŭ viitorŭ fără cină. Socotindu-se 4 cr. de omŭ, trebuia sĕ se măréscă bugetulŭ de rĕsboiu cu 4 milióne florinĭ. Banĭ însĕ nu suntŭ și așa soldații totŭ nemâncațĭ se vorŭ culca séra ca și până acum. Se ḑice că, décă delegațiunile vorŭ aduce în vorbă acéstă cestiune, ministrulŭ de rĕsboiu va chibzuĭ modalitatea sub care câteva trupe din corpulŭ 4 (Budapesta) sĕ se nutréscă ca probă o jumătate de anŭ cu o supă de conserve séra în prețŭ de $^3/_4$ cr. In casulŭ acesta bugetulŭ s'ar îngreuia cu mai puținŭ de unŭ milionŭ.

—x—

Din *Iclodulŭ mare* ni-se scrie, că de două septĕmânĭ plouĕ pe acolo, așa că putreḑescŭ pe câmpŭ bucatele și bieții ómenĭ n'au pututŭ sĕmĕna bucatele de tómnă.

—x—

Alexe Mateescu din Rĕşinarĭ, ducêndu-se dela Sibiiu spre casă, fù atacatŭ pe drumŭ în pădure de patru ómenĭ, între carĭ a recunoscutŭ pe vagabundulŭ Iónŭ Daroczi din Micăsasa. Hoţii l'au bătutŭ şi l'au jefuitŭ de banĭ, patru napoleonĭ şi 1 fl. 50 cr., precum şi de brêu şi de pălăriă.

—x—

Fundaţiunea clerului romano-catolicŭ din Transilvania face aprópe 6 milióne florinĭ. Interesele acestui capitalŭ se întrebuinţéză mai vêrtosŭ pentru scopurĭ culturale. Tóte scólele medie rom. cat. din Ardélŭ se susţinŭ din fundulŭ acesta; 200 de profesorĭ şi peste 300 de studenţĭ din gimnasii şi universitāţĭ se susţinŭ din acestŭ fondŭ; se ajutoră tóte bisericile romano-catolice, se dau o mulţime de pensiunĭ. Cu unŭ cuvêntŭ, biserica romano-catolică din Ardélŭ întrece cu bogăţiile ei mai pe tóte bisericile altorŭ confesiunĭ, împlinesce mulţime de scopurĭ culturale şi cu tóte acestea căpeteniile acestei biserici se plângŭ, că nu le ajungŭ banii. Nenumĕrate neajunsurĭ se simtŭ încă în sênulŭ acestei biserici din causa lipsei de banĭ. Imprejurarea acésta, recunósce însuşĭ „Kolozsvar", stă în fórte mare contrastŭ cu aspiraţiile „Kulturegyletiştilorŭ", carĭ pe lângă totŭ fanatismulŭ lorŭ nu cutéză nicĭ baremĭ sĕ viseze că averea societăţii lorŭ va puté vre-odată trece peste unŭ milionŭ. Dér chiar sĕ aibă unŭ milionŭ: óre când va fi acésta, şi ce vorŭ puté ei face cu unŭ milionŭ pentru a »cultiva", respective a maghiarisa unŭ Ardealŭ întregŭ, când şése milióne nu suntŭ de ajunsŭ nicĭ baremĭ pentru ajutorarea recerută a unei sigure confesiunĭ?! Acésta i-a pusŭ pe Ungurii kulturegyletiştĭ pe seriόse gândurĭ şi tremurŭ de mórte i-au apucatŭ de straşniculŭ fiasco ce-i aştéptă.

—x—

In *Becĭcherecŭ* se ḑice că teatrulŭ şi casa comitatensă vorŭ fi iluminate cu electricitate. — Ce le trebue chelilorŭ!

—x—

Bugetulŭ comunei *Chichinda mare* arată pe anulŭ 1888 la veniturĭ 100.804 fl., la cheltuelĭ 142.911 fl., deficitulŭ decĭ e de 42.107 fl., care are sĕ se acopere printr'unŭ aruncŭ comunalŭ de 25 procente. Câtŭ p'aci sĕ'ntrécă Chichindenii pe Braşovenii.

—x—

Camera de comerciu şi industriă din Cluşiu atrage atenţiunea celorŭ interesaţĭ asupra catalogului numelorŭ acelorŭ advocaţĭ românĭ din România, carĭ posedŭ limba germană orĭ francesă şi prin a cărora intrevenire se potŭ cu modulŭ acesta mai uşorŭ înţelege cu persónele din străinătate. Catalogulŭ se póte vedé în cancelaria Camerei.

—x—

Ministrulŭ unguresc de culte şi instrucţiune publică a hotărîtŭ sĕ se înfiinţeze douĕ stipendii de câte 2000 fl. pe anŭ pentru acei candidaţĭ de profesoratŭ, carĭ şi-au alesŭ ca obiectŭ de propunere limba francesă. Respectivii vorŭ avé sĕ petrécă celŭ puţinŭ unŭ anŭ în Francia, pentru ca sĕ înveţe pe deplinŭ limba francesă.

—x—

»Lupta" află dela o persónă bine informată, că *Regina României lucréză cu d-nulŭ V. Alexandri la o dramă în versurĭ,* care va fi representată, póte, chiar în stagiunea acésta pe scena teatrului naţionalŭ din Bucuresci.

—x—

Precum spunŭ ḑiarele din *Bucuresci,* universitatea de acolo, în urma recomandaţiunii unanime a facultăţii de litere, a acordatŭ d-lui Lazărŭ Şeineanu unŭ premiu de 5000 lei pentru cartea sa *„Incercărĭ asupra Semasiologiei limbei române".* D-lŭ Şăineanu va pleca în curêndŭ la Parisŭ, unde va urma cursurile linguistice la »Ecole des Hautes Etudes« şi la »Ecole des Langues orientales vivantes".

—x—

Cetimŭ în „România liberă«: Secţia I trib. Ilfovŭ *(Bucuresci)* a avutŭ sĕ deslege o *problemă de dreptŭ internaţionalŭ fórte delicată:* unŭ suveranŭ străinŭ póte elŭ fi chematŭ înaintea tribunalelorŭ române pentru datorii civile contractate în România? Tribunalulŭ a rĕspunsŭ prin negativă şi a respinsŭ, în lipsa pîrîtului, cererea unei d-ne St., care chemase în judecată pe Regele unei ţĕrĭ vecine pentru o poliţă subscrisă de tatălŭ acestuia. Afacerea va merge mai departe în cercetarea Curţei.

Limba franceză predată Românilorŭ fără profesorŭ, în timpŭ de unŭ anŭ. — **Limba engleză predată Românilorŭ** fără profesorŭ în timpŭ de unŭ anŭ.— Dare lim bistice **sĕptĕmânale** pentru tóte clasele, redactate în româneşte *(cu pronunţarea figurată)* de d-nulŭ H. Lolliot, profesorŭ la liceulŭ sf. Gheorghe, în Bucuresci. — *Metode pentru a învĕţa* **singurŭ** *a scrie şi a vorbi limba franceză şi cea engleză.*

Preţulŭ abonamentului: Pentru *limba franceză:* Unŭ anŭ (cursulŭ complectŭ), 9 florinĭ; — şése lunĭ, 4 fl. 50 cr.; — trei lunĭ, 2 fl. 25 cr.

Pentru *limba engleză:* Unŭ anŭ (cursulŭ complectŭ). 18 florinĭ; şése lunĭ, 9 fl.; — trei lunĭ, 4 fl. 50 cr.

Cererile de abonamente se adreséză: D-lui H. Lolliot, Balevardulŭ Elisabeta, Băile Eforiei. — Bucuresci (România).

Becleanŭ, Septemvre 1887 v.

Domnule Redactorŭ! Reuniunea învĕţătorilorŭ rom. gr. or. din districtulŭ Făgăraşului în êstŭ anŭ şi-a ţinutŭ adunarea generală în ḑilele de 20 şi 21 Septemvre a. c. st. n. în comuna românéscă de lângă Făgăraşŭ, Beclean. Convocarea adunărei dimpreună cu programulŭ ei s'a publicatŭ şi în ḑiarulŭ nostru cuotidianŭ „Gazeta Transilvaniei" nr. 198. Despre decurgerea acestei adunărĭ învĕţătoresci şi despre obiectele mai de importanţă desvoltate în acéstă adunare voiu sĕ raportezŭ ceva onoratului publicŭ cetitorŭ.

Şedinţa I. Duminecă 20 Septemvre a. c. a. m. Invĕţătorii au asistatŭ în corpore la serviciulŭ divinŭ celebratŭ în Biserica din Becleanŭ de M. O. d. adm. prot. Iuliu Danŭ, însoţitŭ de preoţii Vincenţiu Grama, preşedintele reuniunei, şi George Ludu, preotŭ şi învĕţătorŭ în Preşmerŭ. Din biserică d-nii membrii ai acestei corporaţiunĭ au întratŭ în odaia mai mare a scólei elementare din Becleanŭ, unde s'a deschisŭ şedinţa prin preşedintele d-nulŭ Vincenţiu Grama. Presenţĭ au fostŭ unŭ numĕrŭ mai micŭ de învĕţătorĭ, Păr. adm. prot. Iuliu Danŭ şi preoţii George Ludu din Preşmerŭ şi Nicolau Aronŭ din Galaţĭ.

Şedinţa II. Duminecă 20 Septemvre a. c. p. m. Numĕrulŭ învĕţătorilorŭ presenţĭ s'au înmulţitŭ, érŭ dintre preoţĭ au mai venitŭ păr. Iosifŭ Literatŭ din Luţa. *Industria domestică în scólele poporale, disertaţiune de George Dobrinŭ.* Acestŭ obiectŭ din programŭ s'a pertractatŭ cu multă atenţiune, deórece industria domestică este unulŭ dintre obiectele de învĕţămêntŭ mai nouĕ care trebue introdusŭ în scólă. Dreptŭ aceea după cetire şi ascultare disertaţiunea d-lui Dobrinŭ s'a predatŭ comitetului centralŭ, pentru ca acesta principiile din elaboratŭ sĕ caute a-le pune în pracsă şi-a mijloci ca industria domestică sĕ se introducă câtŭ se póte mai curêndŭ şi în scólele nóstre de pe teritoriulŭ reuniunei acesteia.

Dispunêndŭ reuniunea de timpŭ şi fiindŭ învĕţătorii membri în numĕrŭ mai completŭ de faţă, preşedintele a pusŭ la ordinea ḑilei tema: *Carĭ suntŭ causele pentru care absenţiile scolare suntŭ pré numĕróse şi prin ce s'ar putea delătura acestŭ inconvenientŭ împedecătorŭ în instrucţiunea poporală.* Membrulŭ Ioanŭ Capĕtă, fiindŭ însărcinatŭ cu elaborarea acestei teme a descoperitŭ prin cetirea manuscriptului sĕu următórele cause carĭ facŭ sĕ fiă absenţii multe în scólă: 1) neinteresarea şi puţinulŭ controlŭ celŭ are directorulŭ scolarŭ, (preotulŭ), comitetulŭ parochialŭ, protopresbiterulŭ şi pré venerabilulŭ Consistorŭ faţă cu scóla, 2) indiferentismulŭ organelorŭ politice faţă cu esecutarea absenţiilorŭ scolarĭ; 3) raportulŭ în multe locurĭ rĕu între învĕţătorŭ şi preotŭ; 4) ocupaţiunea elevilorŭ la economia întreprinsă de părinţĭ; 5) sĕrăcia poporului; 6) îndĕrătnicia părinţilorŭ de a-şĭ da copii la scólă; 7) nestabilitatea învĕţătorului în postulŭ sĕu (désa schimbare dela unŭ postŭ la altulŭ) 8) depărtarea scólei de elevĭ; 9) morburile carĭ graséză pe unele locurĭ, şi 10) învĕţătorulŭ însuşĭ e de vină mai de multe orĭ că în scóla sa suntŭ absenţii multe.

La fiăcare causă prelegĕtorulŭ Ioanŭ Capĕtă a arĕtatŭ şi mijlócele pentru delăturarea rĕului. Reuniunea a luatŭ la desbatere acéstă lucrare punctŭ de punctŭ şi i-ĭ colea a întregit'o séu a lăsatŭ afară din espunerile ei.

Duminecă în 20 Septemvre a. c. séra după şedinţa I. şi a II. a urmatŭ *o petrecere socială de jocŭ* premérsă de *o producţiune literară* a învĕţătorilorŭ dela scóla din Becleanŭ George Tallanŭ şi Nicolae Ludu cu elevii lorŭ în localulŭ scólei, fiindŭ venitulŭ destinatŭ fondului reuniunei. Petrecerea şi producţiunea au reuşitŭ pe deplinŭ.

Programulŭ producţiunei literare a fostŭ: 1) Cuvêntŭ de deschidere rostitŭ de preşedintele reuniunei; 2) »Hai la vale", poesiă de C. Porumbescu esecutată de corulŭ elevilorŭ; 3) »Nevoiaşulŭ", poesiă de A. Panŭ, declamată de unŭ elevŭ; 4) »Fóiă verde de ştejarŭ«, poesiă de V. Alexandri, esecutată de corulŭ elevilorŭ; 5) „Cântecŭ popularŭ", esecutatŭ solo de o elevă; 6) „Sub o culme de cetate«, poesiă esecutată în duetŭ de douĕ copile şi doi copii; 7) »Unŭ dialogŭ« despre delăturarea beuturei de vinarsŭ şi îmbrăţişarea meseriilorŭ între elevĭ; 8) Aurora«, poesiă, esecutată în duetŭ de George Taflan şi Nicolae Ludu şi 9) »Cerescule împĕrate«, poesiă esecutată de corulŭ elevilorŭ. — Tóte acestea au reuşitŭ spre deplina mulţămire a publicului asistentŭ. Venitulŭ a fostu bunişorŭ. Deşi Făgăraşulŭ e numai o palmă de locŭ depărtare de Beclénŭ, de unde credeamŭ că inteligința de acolo va veni la acéstă adunare învĕţătoréscă în numĕrŭ însemnatŭ, totuşĭ afară de Părintele adm. prot. Iuliu Danŭ, căpitanulŭ Bărsanŭ şi învĕţătorulŭ Raţŭ, pre alţii n'am vĕḑutŭ.

Şedinţa III. Lunĭ în 21 Septemvre a. c a. m. In acéstă şedinţă, care a duratŭ patru óre. s'a desbătutŭ tema: *Care este causa, pentru care grădinile şcólelorŭ nu se sporescŭ şi pentru ce unii învĕţătorĭ avêndŭ pămêntŭ pentru grădina de şcólă nu-lŭ cultivă spre instruirea şcolarilorŭ în grădinăritŭ şi ce mĕsurĭ ar fi de a se lua pentru a se da unŭ avêntŭ mai mare în instruirea acestui ramŭ folositorŭ?* Prelegĕtorulŭ acestei teme a fostŭ membrulŭ Nicolae Ludu. Au urmatŭ mai pre urmă diferite propunerĭ, şi încheerea adunărei.

FOILETONŬ.

Gustulŭ estetic şi caracterulŭ Românilorŭ.

S'a ḑisŭ şi s'a rupetatŭ de către acei carĭ au interesŭ sĕ susţină că poporulŭ românŭ este înapoiatŭ, că elŭ nu are pentru libertate şi pentru drepturile lui cultulŭ pe care-lŭ au alte popóre; că gustulŭ lui esteticŭ este prea puţinŭ séu aprópe de locŭ desvoltatŭ; că în fine la elŭ sentimentulŭ moralŭ este decăḑutŭ. Nu mai este nevoiă a spune că aceştĭ domnĭ nu cunoscŭ poporulŭ din care facŭ parte, căcĭ altfelŭ, şi afară de o rea voinţă pentru elŭ, nu ar ţiné acestŭ limbagiu.

S'a demonstratŭ în atâtea rêndurĭ, de către acei carĭ vĕdŭ cu ochĭ mai bunĭ acestŭ poporŭ şi suntŭ convinşĭ de puterea lui de a propăşi, că nedrepţĭ séu, în casulŭ celŭ mai bunŭ pentru d-lorŭ, greşiţĭ suntŭ în apreciările lorŭ. Din parte-ne ne mulţumimŭ pentru aḑĭ a releva greşeela pe care o facŭ când pesimiştii apreciatorĭ ai însuşirilorŭ poporului românŭ susţinŭ că gustulŭ sĕu esteticŭ nu este de locŭ desvoltatŭ. Décă cineva îşĭ dă osteneala sĕ studieze industria casnică a Românului şi modulŭ lui de a se purta, ar vedea lucrurile cu totulŭ altfelŭ decâtŭ cum le vĕdŭ acei cărora totŭ ce este românescŭ le displace séu le inspiră milă. Ar mai vedea încă — cu satisfacţiunea ce va urma acestei descoperirĭ — că gustulŭ esteticŭ alŭ acestui poporŭ ne dă aprópe mĕsura adevĕrată a caracterului sĕu.

Acestŭ gustŭ alŭ poporului românŭ pentru frumosŭ se póte mai lesne şi mai complectŭ aprecia în industria lui casnică. Românii, fie cei din România liberă, fiă cei din alte ţĕrĭ, toţĭ te isbescŭ prin frumosulŭ, armoniosulŭ şi blândulŭ, în forma, ornarea şi coloritulŭ costumelorŭ lorŭ, precum şi a totŭ ce ţine de industria restrînsă a vieţei lorŭ ḑilnice.

Cu tótă deosebirea în cestiunĭ de detaliu, costumele românescĭ păstréză aceeaşĭ notă caracteristică, fie ele ale celorŭ din Banatŭ, din Bucovina séu din Transilvania, fie ele ale Românilorŭ din Muntenia, din Moldova séu din Oltenia. In tóte aceste regiunĭ, cunoscătorulŭ şi observatorulŭ de bună credinţă, nu póte decâtŭ a admira sentimentulŭ frumosului unitŭ cu simplitatea şi decenţa totŭ deodată. Vioiciunea, simplitatea, blândeţea şi decenţa Românului suntŭ întipărite, zugrăvite pe lucrurile făcute cu mâna sa.

Când vorbimŭ de industria casnică a Românilorŭ, de portulŭ lorŭ în specialŭ, înţelegemŭ pe ţĕranĭ, vorbimŭ de îmbrăcămintea lorŭ, ér nu pe orăşenĭ, căcĭ la aceştia, prin forţa lucrurilorŭ chiar, a dispărutŭ caracterulŭ curatŭ naţionalŭ în portulŭ şi traiulŭ lorŭ exteriorŭ.

Dér ni se va ḑice, ce interesŭ póte avea acéstă cestiune a gustului care preşede la lucrările manuale ale ţĕranului românŭ? Nicĭ unulŭ altulŭ decâtŭ acela de a pune în evidenţă unŭ faptŭ, unŭ adevĕrŭ. Spuserămŭ mai sus, că diferitele însuşirĭ ale caracterului Românului, ca şi ale oricărui altŭ poporŭ, suntŭ întipărite, zugrăvite pe lucrările făcute cu mâna lorŭ, şi décă mulţĭ, fórte mulţĭ, sciu acestŭ lucru, suntŭ alţii însĕ carĭ, séu nu-lŭ sciu, seu nu voescŭ a ţiné sémă de elŭ. Écă dér unde stă importanţa cestiunei pe care o schiţămŭ aci.

Industria domestică a Românilorŭ ţĕranĭ a preocupatŭ nu numai pe connaţionalii lorŭ, dér chiar şi streinii de multe orĭ sa'u interesatŭ de ea. Intre alţii, d. Kohlmann, profesorŭ la scóla imperială de industrii din Viena, s'a ocupatŭ cu unŭ deosebitŭ interesŭ de industria domestică a ţĕranului românŭ şi ruteanŭ din Bucovina. Acestŭ studiu alŭ profesorului a fostŭ adusŭ la cunoscinţa cetitorilorŭ din ţéra nóstră, în colónele „Voinţei Naţionale," în Februariu a. c.

După admiraţiunea pe care obiectele de mână şi mai cu sémă costumele ţĕranilorŭ bucovinenĭ, mai cu sémă acelea lucrate de Românĭ, au suscitat'o la d-nulŭ Kohlmann, suntemŭ sigurĭ că era sĕ încerce acelaşĭ sentimentŭ décă studia şi costumele şi celelalte lucrărĭ de mână ale ţĕranului românŭ din România, şi ar fi făcutŭ în privinţă-le aceleaşĭ aprecierĭ, mai multŭ decâtŭ drepte, ca şi pentru bucovinenĭ.

„Legendele şi poveştile Românului şi Ruteanului bucovineanŭ, ḑise d-sa, au unŭ adêncŭ simţŭ poeticŭ; ele nu suntŭ produsulŭ unei fantasii orientale, care încurcă mintea, ci din contră, ele isvorescŭ din afunḑimea unei inimĭ duióse, încâtŭ cu adevĕratŭ cuvêntŭ se potŭ numi o creaţiune politică în care unŭ spiritŭ luminatŭ şi unŭ cugetŭ curatŭ stăpâneşte şi conduce fantasia.

Invĕţătorii din tractele protopresbiteralĭ Făgĕraşŭ şi Cohalmŭ amŭ fostŭ bine representaţĭ, ér' cei din protopresbiteratulŭ Agnitei au lipsitŭ cu toţii. deşi erau departe unele comune din acestŭ tractŭ numai de 1 óră de loculŭ ţinerei adunărei generale. Óre învĕţătorii din Calborŭ, Boholţŭ, Cincu-mare, Sorşŭ, Merghindealŭ etc., carĭ suntŭ fórte aprópe de Beclénŭ, din ce causă au lipsitŭ dela conferinţa lorŭ impusă de lege? Părintele protopresbiterŭ Sabinŭ Piso, care e conducĕtorul învĕţătorilorŭ din tractulŭ Agnitei, ar puté recerca pre asemenea învĕţătorĭ, carĭ nu-şĭ implinescŭ datorinţa, şi a'i pedepsi conformŭ legei; escepţiune făcêndŭ de casurile de bóla séu de alte grave casurĭ. O astfelŭ de neinteresare a bună sémă va ajunge şi la urechile Venerabilului Consistorŭ archidiecesanŭ.

Atâta despre decursulŭ adunărei generale a învĕţătorilorŭ rom. gr. or. din districtulŭ XI Făgăraşŭ, ţinută in Beclénŭ la 20 şi 21 Septemvre 1887.

La anulŭ viitorŭ adunarea se va ţiné, unde? acolo unde va decide comitetulŭ centralŭ alŭ acestei corporaţiunĭ.

Unulŭ din cei de faţă.

Informaţiunĭ comerciale din România. — Camera de comerţŭ şi industriă din Focşanĭ a făcutŭ cunoscutŭ celei din Braşovŭ, că adeseorĭ se ivescŭ casurĭ în Focşanĭ, că representanţĭ ai caselorŭ comerciale mai marĭ, fiă că nu cunoscŭ piéţa, fiă că voescŭ a-şĭ mărĭ comandele, recomandă acelorŭ case persóne, care se bucură de unŭ creditŭ dubiu séu care merită numai unŭ creditŭ restrînsŭ. De aci vinŭ tristele urmărĭ, că persónele neoneste vêndŭ marfa pe orĭ-ce preţŭ, banĭ numai sĕ ésă, fără a se ţiné de obligamentele luate faţă cu firmele ce le-au acordatŭ creditŭ. De falimentŭ nu se ingrozescŭ, din contră le consideră ca unŭ mijlocŭ de inavuţire. De altă parte sufere comerţulŭ cinstitŭ, deórece concurenţa nesolidă îlŭ face imposibilŭ şi aşa nu işi póte implini îndatoririle sale. De aceea camera comercială din Focşanĭ recomandă, ca representanţii caselorŭ nóstre comerciale sĕ se informeze totdeauna la ea despre totŭ ce privesce afacerile pe piéţa aceea, sperând că în modulŭ acesta se va puté evita păgubirea comerciului.

Avisŭ No. 2. Pentru furnisarea pânei şi ovĕsului necesare trupelorŭ armatei c. reg. in timpulŭ dela 1 Ianuarie până la finele lui Decemvrie 1888, se vorŭ ţiné tractările ofertelorŭ în scrisŭ precum urméză:

In localulŭ oficiului intendanţei c. r. a corpului 12 la 27 Octomvre n. 1887 pentru staţiunile Cisnădia şi Mediaşŭ.

La magazinulŭ c. r. militarŭ de aprovisionare în Alba-Iulia, la 28 Octomvre 1887 pentru staţiunile Alba-Iulia, Orăştia şi Abrudŭ.

La magazinulŭ c. r. militarŭ de aprovisionare în Braşovŭ, la 28 Octomvre 1887, pentru staţiunile Codlea, Ghimbavŭ, Hĕlhii şi Bodŭ; la 29 Octomvre 1887 pentru staţiunile Sânpetru, Feldióra, Cârstianŭ, Rĕşnovŭ şi Oderheiu.

Articulii ce au a se asigura pentru fiecare staţiune şi cifra cantităţii lorŭ, apoi condiţiunile de tratare se cuprindŭ în publicaţiunea I. Nr. 5885 d-to Sibiiu 13 Octomvre 1887 ce s'a trimisŭ oficielorŭ politice, camerelorŭ de comerţŭ şi industriă, reuniunilorŭ economice etc. şi care s'a afişatŭ in publicŭ în staţiunile unde sunt a se furnisa articulii necesarĭ.

Tóte condiţiunile de furnisare se potŭ vedea la institutele militare de aprovisionare în Sibiiu, Alba-Iulia, Braşovŭ şi Cluşiu, aceste din urmă institute dau fiecăruia cólele cu condiţiunile tipărite pe preţulŭ de 4 cr. de cóla tipărită. *Sibiiu,* in 10 Octomvre 1887. Dela intendenţa c. r. a corpului 12.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

(Urmare din Nrii 176—184 ai »Gaz. Trans.«)

Comitetulŭ de ajutorare, constituitŭ la 24 Aprilie a. c. st. n, în comuna Galaţĭ de lângă Făgăraşŭ, în ţéra Oltului, spre a aduna ajutóre în favórea celorŭ nenorociţĭ prin focŭ din acéstă comună, după ce a mai primitŭ ajutóre din partea marinimoşilorŭ contribuenţĭ, îşĭ continuă darea de sémă începută şi publicată în Nrii 176—184 din »Gaz. Trans." mai departe, şi arată că au mai incursŭ ajutóre:

24. Dela On. domnŭ *Iacobŭ Zorca,* notarŭ cerc. în Vlădenĭ *5 fl. 40 cr v. a.* colectaţĭ dela p. t. domnĭ: Iacobŭ Zorca, not. cerc. (Vlădenĭ) 1 fl., Toma Potcóvă, primarŭ (Vlădenĭ) 50 cr, Vasiliu Beleiu, cassarŭ (Vlădenĭ) 50 cr., Iacobŭ Balcoşŭ, parochŭ (Vlădenĭ) 1 fl., Ioanŭ Podariu, proprietarŭ (Vlădenĭ) 40 cr., Iacobŭ Zorca, capelanŭ (Vlădenĭ) 50 cr. Iohan Gross, birtaşŭ (Vlădenĭ) 50 cr. şi Comuna Vlădenĭ 1 fl. *Suma 5 fl. 40 cr. v. a.*

25. Dela On. domnŭ *George Ludu,* capelanŭ gr. or. şi învĕţătorŭ în Preşmerŭ *5 fl 57 cr. v. a.* colectaţĭ dela p. t. domnĭ: George Ludu, capelanŭ şi învĕţătorŭ, (Peşmerŭ) 1 fl., Irodionŭ Frateşŭ, învĕţătorŭ (Preşmerŭ) 50 cr., George Şirariu, învĕţătorŭ (Preşmerŭ) 50 cr., Nicolae Crăciunŭ, boltaşŭ (Preşmerŭ) 50 cr., Nicolae Manica (Preşmerŭ) 10 cr., George Popoviciu junior (Preşmerŭ) 30 cr, George Popoviciu senior (Preşmerŭ) 5 cr.. Vasiliu Aldea (Preşmerŭ) 10 cr., N. Şandru (Preşmerŭ) 8 cr. C. Şandru (Preşmerŭ) 10 cr., Radu Stelea (Preşmerŭ) 5 cr., D. Cranga (Preşmerŭ) 5 cr., A. Bălăşcuţă (Preşmerŭ) 10 cr., N. Frateşŭ (Preşmerŭ) 4 cr., Fraţilă Colţiu (Preşmerŭ) 10 cr., D. Dogariu (Preşmerŭ) 10 cr., G. Mitanŭ (Preşmerŭ) 10 cr., N Cârstea (Preşmerŭ) 10 cr., Nicolae Bălăşcuţă (Preşmerŭ) 40 cr., George Călboreanŭ (Preşmerŭ 50 cr., G. Roşca, epitropŭ (Preşmerŭ) 50 cr. şi Eliseiu Haida, gendarmŭ ces. reg. (Preşmerŭ) 30 cr. *Suma 5 fl. 57 cr. v. a.*

(Va urma.)

Ultime scirĭ.

Belgradŭ, 18 Octomvre. Negocierile pentru convenţiunea comercială cu România suntŭ pe isprăvitŭ. Erĭ s'a primitŭ aci proectulŭ de convenţiune trimisŭ din Bucurescĭ.

Berlinŭ, 19 Octomvre. „Kreuz-Zeitung" asigură că cercurile militare vieneze au informaţii despre *concentrarea de trupe rusescĭ la graniţa austriacă.* Scirea acésta a redusŭ în modŭ considerabilŭ credinţa în păstrarea păcii.

Belgradŭ, 19 Octomvrie.—Sinodulŭ sêrbescŭ a hotărîtŭ înfiinţarea unui patriarchatŭ sêrbescŭ independentŭ. Guvernulŭ e învitatŭ sĕ realiseze acéstă hotărîre.

Sofia, 18 Octomvre. — Sgomotulŭ privitorŭ la voiagiulŭ principelui Ferdinand I este cu totulŭ falsŭ. Ierĭ Alteţa Sa a primitŭ în audienţă pe d. Stoiloff.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BELGRADŬ, 20 Octomvre. — La graniţa Serbiei s'au concentratŭ de erĭ vr'o 500 de Arnăuţĭ lângă localitatea Maoritz. Erĭ au năvălitŭ pe neaşteptate Arnăuţii la Materova, au atacatŭ trei posturĭ de graniţă sêrbescĭ, acestea însĕ au respinsŭ pe Arnăuţĭ după o luptă mai îndelungată. Din partea Sêrbilorŭ suntŭ doi greu răniţĭ. Perderile Arnăuţilorŭ nu suntŭ cunoscute. Adĭ se aştéptă o nouă năvală.

SOFIA, 20 Octomvre. — In cercurile oficiale se asigură, că audienţa Metropolitului Clement la prinţulŭ Ferdinand nu s'a ţinutŭ, fiindŭ că a fostŭ cerută în modŭ necuviinciosŭ.

DIVERSE.

Descoperirea fosforului — La finele lui Septemvre 1887, s'au împlinitŭ 200 anĭ de când pe cunoscuta insulă numită a păunilorŭ, de lângă Potsdam, se făcù o descoperire, a cărei însemnătate rĕmase la se aprecia d'o epocă mai târdiă şi mai alesŭ de epoca nóstră. Insula păunilorŭ era pe timpurile d'atuncĭ unulŭ din locurile cele mai neplăcute, unŭ locŭ vrăjitŭ alŭ locuitorilorŭ dimprejurŭ, din causă că ea servì odinióră ca locŭ de jertfă păgânilorŭ, locuitorii băstinaşĭ ai acelei localităţĭ, şi amintirea de astfelŭ de lucrurĭ impresionabile se menţine mereu în poporŭ. Imprejurarea se mai agravà şi prin faptulŭ că în acéstă localitate blăstămată de poporŭ se stabili unŭ omŭ care făcea totŭ felulŭ de lucrurĭ misteriόse umblândŭ cu foculŭ şi cu aburulŭ ca şi cu semenii sĕi şi care nu suferia pe lângă dênsulŭ de câtŭ unŭ servitorŭ cu ochii înfundaţĭ în capŭ şi unŭ câne mare negru. Numai acésta era d'ajunsŭ a surescita superstiţia poporului asupra unui asemenea colonist şi mai alesŭ în vremurile d'atuncĭ. Acelŭ timpŭ era epoca alchimiei, a căutărei petrei înţelepţilorŭ, a artei d'a face aurŭ. Unŭ asemenea producĕtorŭ de aurŭ apăruse la 1680 pe insula păunilorŭ unde îşĭ făcuse o căsuţă şi unŭ laboratorŭ. Pe elŭ îlŭ chema Iohanes Kunkel, şi a fostŭ chematŭ de către marele archiduce din Dresda — unde locuia până atuncĭ — ca sĕ viná la Potsdam sĕ-i fabrice aurŭ, dér Kunkel nu isbutì a-i satisface dorinţa, în schimbŭ însĕ elŭ reuşì a compune unŭ felŭ de sticlă colorată şi a fabrica din ea vase frumóse prin care îşĭ câştigà favórea archiducelui în aşa gradŭ, încâtŭ acesta îi dărui insula.

Kunkel experimentà mai departe şi pe la finele lui Septemvre 1687 avù noroculŭ a descoperi o materiă, unŭ mineralŭ până atuncĭ necunoscutŭ şi pe care îlŭ estrăgea în formă compactă în beţe de lungimea şi grosimea unui degetŭ. Din aceste beţe eşia o licăreală rară; décă se lua unŭ asemenea băţŭ în mână, licăréla se transmitea îndată pe piele, exalândŭ unŭ aburŭ uşorŭ, dér de unŭ mirosŭ tare, neplăcutŭ şi înecăciosŭ, ér décă se aprindea bĕţulŭ, elŭ da o lumină care se putea vedé departe şi încă într'o lucire admirabilă. Kunkel numì acestŭ rarŭ mineralŭ „fosfor", şi jubileulŭ lui a cădutŭ tocmai în dilele trecute. Câţĭ-va anĭ după mórtea (1688) protectorului sĕu, Kunkel părăsì insula păunilorŭ şi chiar casa sa din Klosterstrasse din Berlinŭ, chematŭ fiindŭ se duse la Stockholm unde regele Carol XI din Şvedia îlŭ primì cu marĭ onorurĭ, îlŭ numì consilierŭ şi inspectorŭ peste tóte minele dându-i şi titlu de »baron Kunkel de Löwenstern". Elŭ murì la începutulŭ seculului alŭ 18-lea Printre pescarii din Potsdam şi astădĭ mai esistă superstiţia că pe insula păunilorŭ se plimbă spiritulŭ unui producĕtorŭ de aurŭ. Stafia însoţită de unŭ câne negru se plimbă nóptea pe insulă mai alesŭ vara, aşa dicŭ ómenii.

Rectificare. In Nr. 220 alŭ „Gaz. Trans.« la scirea dilei a 12-a, în locŭ de Cisnădióra, sĕ se cetéscă: *Guşteriţa.*

☞ *Numere singuratice din „Gazeta Transillvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, şi în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.*

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Muresiaun.**

Dreptŭ aceea totŭ asemenea de adâncite şi de sentimentale suntŭ şi formele şi amestecarea culorilorŭ cu carĭ suntŭ confecţionate produsele industriei domestice în Bucovina". Mai departe: „Amestecarea culorilorŭ se deosibesce dela unŭ judeţŭ la altulŭ. Aşa bunăóră cei din plasa Cernăuţului şi Cotmaniei iubescŭ culorile mai deschise, ér cei dela Storuţinŭ, Câmpu-Lungŭ, Rădăuţŭ pe cele mai închise. In genere amestecarea culorilorŭ face o plăcută impresiune. Prin acéstă amestecare armoniósă şi estetică Românulŭ şi Ruteanulŭ scie sĕ provóce unŭ efectŭ plăcutŭ. Roşu, vênĕtŭ, galbenŭ, verde cu albŭ negru şi auriu, acestea suntŭ culorile polihromicĭ, carĭ facŭ o minunată impresiune. Pe lângă acestea adesea se dăresce şi câte o schimbare ritmatică, care bate în roşu, mai alesŭ roşu-închisŭ, galbenŭ, albŭ, negru şi albastru. Acéstă variaţiune ne amintesce de polihromia elină şi care se manifestă mai cu sémă la brânele (cingĕtórele) femeilorŭ bucovinene." — „Muntenii din Bucovina în mişcarea lorŭ intelectuală au mai multă sentimentalitate. Jalnicele lorŭ melodii şi poesiĭ au nisce sunete melancolice. Aceste sunete simţitóre, acestŭ dorŭ adâncŭ pĕtrundĕtorŭ se manifestă la ei, după cum am vĕdutŭ la covórele locuitorilorŭ muntenĭ, şi în amestecarea culorilorŭ în care preponderéză albastru, rosu-închisŭ, negrulŭ şi surulŭ".

Nu unŭ Românŭ vorbesce în termenĭ atâtŭ de favorabilĭ pentru ţĕranii românĭ, ci unŭ Germanŭ specialŭ şi cu cunoscinţe vaste în ale industriei.

Décă unŭ străinŭ, cum este profesorulŭ Kohlmann, este datorŭ — voindŭ sĕ fiă imparţialŭ — sĕ ţie socotélă de aceste calităţĭ ale Românului, ce trebue sĕ spunemŭ de acei scriitorĭ dela noi, carĭ i le tăgăduescŭ?

(Voinţa Naţională). **C. A. Filitis**

O NÓPTE TERIBILĂ.

de Maurice Reynold, traducere de Ioanŭ E. Prodanŭ.

(Urmare.)

Ioana îşĭ întórse capulŭ cu vioiciune şi fixà pe tînĕrulŭ, ca şi când ar fi voitŭ sĕ-i pună o întrebare. Insĕ diplomatulŭ se arĕtà nepăsătorŭ, şi juna fată muşcându-şĭ buzele, rĕmase 'n tăcere.

— Sĕ ne scoborîmŭ de pe munte, şi sĕ ne îndreptămŭ spre alea Marteaux, căcĭ nu mai avemŭ timpŭ, dise dómna Brissac, care se'ntórse cu grabă, urmată de întréga mică trupă.

Era pe la 10 óre séra, şi sala cea mare a Redutei era plină d'o lume elegantă, care furnica în tóte părţile, dându'ı aspectulŭ unui vastŭ caleidoscopŭ.

Americanele costumate à la Worth şi asemĕnândŭ unorŭ gravurĭ de modă, se strecurau prin mulţime cu nepăsarea lorŭ caracteristică; micile belgiane, mai rotunjóre, însĕ mai puţinŭ fine ca fetele altorŭ ţĕrĭ, se nisuiau din tóte puterile a imita, în eleganţa mişcărilorŭ, pe rivalele lorŭ, fără a le succede pe deplinŭ. Tóte cochetau, cochetau şi rîdeau cu o veseliă, cu o însufleţire, ce amŭ putea-o asĕmĕna cu strigătele, mişcările sprintene ale óspeţilorŭ gărăitorĭ dintr'o cuşcă în momentulŭ când li se aruncă grăulŭ.

Aicĭ, grăulŭ era representatŭ prin tinerĭ de diferite naţionalităţĭ, carĭ îmbrăcaţĭ cu gustŭ, în negru şi cu cravată albă, se plimblau în lungŭ şi 'n latŭ ochindŭ şi agrăindŭ femeile. Ér ele, şedêndŭ comodŭ pe scaune de catifea roşiă, puse dealungulŭ păreţilorŭ îndĕrĕtulŭ colónelorŭ, conversau voiosŭ cu câte-o frumósă din provinciă. Tóte damele, îmbrăcate în toalete deschise şi strălucitóre, purtau pălării rotunde, împodobite cu pene séu încărcate de florĭ, ceea ce le dĕdea unŭ aerŭ de rĕsfăţare.

D-lŭ de Beaulieu, purtândŭ unŭ monoclu înşurubatŭ pe ochĭ, percurgea sala balului glumindŭ cu unŭ tinĕrŭ blondŭ, care avea ochii albaştri şi privirea liniştită.

— Eu mĕ mirŭ, dise ataşatulŭ, cum de domnişórele de Werrières sĕ nu fi sositŭ încă, când sciu că ele scapără după jocŭ; cea mai mare cu osebire n'ar puté lipsi dela vr'unŭ valsŭ pentru multŭ. Sunt curiosŭ sĕ vĕdŭ ce impresiune vorŭ produce asupra ta.

— Insĕ ele nu vorŭ produce nicĭ o impresiune, décă în faptă ele suntŭ aşa precum tu mi le descrii: tinere cochete, îndrăsneţe şi inconsecvente. In acésta nu aflu nicĭdecum idealulŭ meu despre femeeă.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Octomvre st. n. 1887

Rentă de aură 5%	99 85
Rentă de hârtiă 5%	85.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 22
Bonurĭ rurale ungare	104.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 50
Renta de hărtiă austriacă	80 95
Renta de arg. austr.	82 25
Renta de aurŭ austr.	112 10
Losurile din 1860	135.—
Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Act. băncei de creditŭ ung.	284.75
Act. băncei de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.93
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.40
Londra 10 Livres sterlinge	125 50

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 5 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta romană (5%)	93½	9.½
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91¾	92¼
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87½	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 18 Octomvre st. n. 1887.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.57	Vênd.	8.60
Argint românesc	»	8.50	»	8.55
Napoleon-d'orĭ	»	9.87	»	9.92
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.36
Galbenĭ	»	5.86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ!

Facŭ cunoscutŭ Onor. publicŭ cumcă mĭ-au sositŭ *stofe franţuzescĭ şi englezescĭ de tómnă şi de érnă.*

Unŭ rêndŭ de haine completŭ îlŭ facŭ în 48 óre, éră o păreche de pantalonĭ în 6 óre.

Rogŭ pe Onor. publicŭ a mĕ onora cu numĕrósă clientelă.

ZSIGMOND ÁRON,
croitorŭ de bărbaţi.
Uliţa Vămei Nr. 8.

2—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ accelerată Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ in *Săcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Publicaţiunile „CANCELARIEI NEGRUŢIU,"

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŬ FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustraţiunĭ, Cursulŭ XI. — Apare în 1 şi 15 di a lunei în numerĭ de câte 1½—2½ cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesiă, nuvele, romanurĭ, suvenirĭ de călĕtoriă ş. a. — Mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scientifice, cu reflesiune le cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin umorŭ dulce şi satiră alésă nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijele vieţei; şi peste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pe anulŭ întregŭ e 4 fl. pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în timbre poştalĭ.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericéscă, scolastică şi literară. Cursulŭ XIII. — Apare în broşurĭ lunare de câte 2¼—3¼ cóle; şi publică articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între acestia mulţime de predice pe duminecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, — mai departe studii pedagogice, didactice şi scientifice-literarĭ. — Preţulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în bilete de bancă şi în timbre postalĭ.

A se adresa la „Cancelaria Negruţiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vêndare şi următórele cărţĭ:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Nuvelă originală de Paulina C. Z Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: **„Idealulŭ pierdutŭ"** — de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Fontâna dorului. Nuvelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codrénu craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruţiu. Preţulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Nuvelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr.

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé, membru alŭ academiei. francese. Preţulŭ 10 cr.

Barbu cobzarulŭ. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Hermann şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantin Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr,

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Syiva. Prelegere publică ţinută în sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vinceţiu Nicóră prof. gimnas. Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale culese de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. Unŭ volumŭ din 14 cóle. Preţulŭ 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologicŭ de D. O. Olinescu. Preţulŭ 20 cr.

Apologiă. Discusiunĭ filosofice şi istorice maghiare privitóre la Romanĭ, invederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere invederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Opŭ completŭ) Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românŭ Cartea I. II. III. IV. cuprindêndŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl., câte una deosebitŭ 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă, pentru economĭ, industriaşĭ şi comercianţĭ. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandiali), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta! pentru aceea îlŭ şi recomandămŭ mai alesŭ Directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De Vas. Gr. Borgovanŭ. Preţulŭ 15 cr.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în 3 cursurĭ de Maximŭ Popŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualulŭ acesta este aprobatŭ prin Inaltulŭ Ministerŭ de cultŭ şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Preţulŭ 30 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă s. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ.

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 40 cr. legatŭ 50 cr. legatŭ în pânză 60 cr. legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50.

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicţiunei sup. bisericescĭ. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu mai multe icóne frumóse Preţulŭ unui esemplarŭ espedatŭ franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ e 15 cr.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.